Framst. nr 32/1970.

FINANSUTSKOTTETS betänkande nr 6/1970-71 med anledning av Ålands landskapsstyrelses framställning till Ålands landsting med förslag till inkomst- och utgiftsstat för landskapet Ålands enskilda medel under år 1971.

Med anledning av ovannämnda framställning, varöver landstinget inbegärt finansutskottets betänkande, får utskottet, som i ärendet hört lantrådet Martin Isaksson, landskapskamreraren Henrik Gustafsson, landskapsforstmästaren Bertel Lindroos, kolonisationsinspektören Jan Karlsson, ordföranden för landskapets lärlingsnämnd Karl-Johan Edlund, regionplanechefen Stig Svahnström och rektorn vid Ålands folkhögskola Sten-Erik Fagerlund, vördsamt anföra följande

I anledning av framställningen har utskottet besökt Ålands folkhögskola.

Utskottet har över i framställningen upptagna anslag för kulturella ändamål inhämtat kulturutskottets utlåtande, vilket fogats till betänkandet som bilaga.

x x x x x x

I föreliggande förslag till årsstat för enskilda medel har föreslagna utgifter balanserats med ett lån om 897.500 mark. Även om huvuddelen av lånet eller 500.000 mark är av genomgångsnatur innebär dock förverkligandet av budgetförslaget en betydande förhöjning av det enligt budgeten för 1970 till 301.653 mark uppgående lånet. Utnyttjandet av reserverade medel har hittills möjliggjort förverkligandet av de enskilda årsstaterna utan att låneutvägen i verkligheten tillgripits. Även om ett sådant tillvägagångssätt är motiverat har det dock sina faror däri, att betydande räntekostnader plötsligt kan uppstå, ifall en faktisk upplåning måste ske. Då möjligheterna till en inkomstökning synes vara begränsad för närvarande, har utskottet därför funnit skäl att ånyo upprepa kravet på återhållsamhet i fråga om utgifterna.

Förutom de under detaljmotiveringen nämnda ändringsförslagen har utskottet infört en konsekvent rubricering av direktionernas arvoden och resekostnadsersättning i överensstämmelse med motsvarande rubricering i ordinarie årsstaten.

Detaljmotivering.

I N K O M S T E R.

I:3. Arrendeavgifter.

Frågan om fortsatt utarrendering av bland andra Haga gård är

enligt vad utskottet inhämtat under beredning i den kommitté, som utarbetade förslag till under år 1970 ingångna arrendeavtal. För att undvika ett föregripande av resultatet av kommittéberedningen har utskottet i detta skede icke upptagit frågan till prövning. Fastställandet av arrendevillkoren som sådana kan dessutom betraktas som en förvaltningsåtgärd.

V:2. Försäljning av vissa fastigheter och byggnader.

Då förevarande anslag avser enbart köpeskillingen för det område av Pehrsbergs lägenhet, som landstinget på grund av en särskild framställning beslutat överlåta till Finströms kommun för 36.000 mark, föreslås att anslaget upptas till detta belopp.

V:6. Finansieringslån.

Utskottets förslag till ändringar av framställningen innebär totalt sett en minskning av inkomstsidan. För den skull föreslås budgeten balanserad genom en sänkning av detta anslag.

U T G I F T E R.

1 Ht.II:2. Till landskapsstyrelsens disposition. (r-f).

Då största delen av anslaget under detta moment enligt gällande landskapslag om jakt (10/65) skall utbetalas till jaktvårdsföreningarna som bidrag för jaktvårdsåtgärder, borde landskapsstyrelsen enligt utskottets åsikt närmare undersöka, om det icke vore ändamålsenligt att införa ett särskilt moment för detta anslag.

1 Ht.III:5. Investeringar i egendomarna (f).

För grundförbättringsarbeten på Grelsby gårds ladugård föreslås upptagandet av ett anslag om 40.000 mark. På grund av rådande svårigheter att få arbetskraft till kreatursskötsel borde landskapsstyrelsen, innan förbättringsarbetena påbörjas, noga utreda huruvida arrendatorn i framtiden kommer att hålla djur.

1 Ht.III:7 Insats i skärgårdsstiftelse.

Utskottet har i princip omfattat förslaget om bildandet av en sammanslutning med ändamål att förvärva jordområden och holmar samt att under särskilda betingelser upplåta dem till allmänhetens bruk. Det föreslagna anslaget om 1.000 mark skulle utgöra en grundplåt för sammanslutningen medan sammanslutningens form, delägare och förvalt-

ning ännu är under beredning. Förutom de områden sammanslutningen förvärvar i eget namn kunde måhända landskapsstyrelsen överväga möjligheterna att genom arrende ställa vissa områden till dess förfogande. Detta gäller även områden, som inlösts med medel upptagna under 1 Ht.III:6. Utskottet förväntar sig att landstinget skall få taga slutlig ställning till detaljfrågorna senast under höstsessionen 1971.

2 Ht.I:9. Underhåll av byggnader och gårdsplan.

Utskottet omfattar förslaget om införandet av två-åriga vinterkurser vid folkhögskolan. Däremot har utskottet icke ansett sig kunna godkänna planerna på att elevrum förlägges till andra våningen av kavaljersflygeln dels på grund av brandfaran och dels på grund av att byggnaden är i ett sådant skick att de föreslagna underhållsarbetena icke kan anses ändamålsenliga. För att på första årskursen bibehålla tilltänkta antalet elever jämsides med en andra årskurs föreslår utskottet därför att landskapsstyrelsen skulle utreda andra utvägar för en ökning av internatsplatserna. Anslaget föreslås förbli oförändrat för att kunna disponeras för eventuellt andra lösningar.

2 Ht.I:14. Avskrivningar (f).

Enligt uppgift av landskapskamreraren upptas avskrivningar i de statliga boksluten endast beträffande de affärsdrivande verken och statens jord- och skogslägenheter. I landskapets enskilda bokslut har anslag för avskrivningar av bokföringstekniska skäl ännu icke upptagits.

Då förvarande anslag icke påverkar bidraget ur ordinarie medel för skolans verksamhet, samt på grund av de bokföringstekniska svårigheterna har utskottet ansett att anslaget kunde utgå samtidigt som landskapsstyrelsen borde utreda avskrivningsfrågan i hela dess vidd. Då denna utredning är slutförd och om landskapsstyrelsen finner det ändamålsenligt skulle sedan avskrivningsmoment upptas för alla de egendomar och institutioner, där avskrivningar synes påkallade. Därvid bör naturligtvis vedertagna kamerala bokföringsregler iakttagas.

2 Ht.IV:4. Lärlingsnämnd.

För närvarande finnes i landskapet fyra inregistrerade lärlingar inom grafiska branschen. Lärlingsutbildningen har således ännu icke fått någon större omfattning och en av orsakerna därtill är måhända bristen på information såväl

bland företagarna som bland ungdomen. Anställandet av en utbildningsinspektör på deltid för att bl.a. ägna sig åt sådan informationsverksamhet kommer otvivelaktigt att befrämja denna form av yrkesutbildning.

3 Ht.II:2. Bostadslån.

I syfte att förbättra bostadskreditmöjligheterna i landskapet har landskapsstyrelsen föreslagit att landskapet skulle inträda på kreditmarknaden genom att upplåna medel och därefter återutlåna dessa för bostadsbyggande. Såsom motiv härför anför landskapsstyrelsen att landskapet skulle ha större möjligheter att upplåna nödiga medel på den utomåländska kreditmarknaden än enskilda personer. Under förutsättning att landskapet genom detta förfarande icke ytterligare belastar den redan nu svåra kreditsituationen i landskapet, har utskottet beslutat omfatta förslaget.

3 Ht.III. Användningen av Ålands penningautomatförenings avkastning.

Utskottet har för sin del godkänt förslaget till fördelning av understödsanslagen ur penningautomatmedlen. Den under beredning förevarande landskapsförordningen borde i skyndsam ordning utfärdas av landskapsstyrelsen.

5 Ht.II. Regionplanering.

Utskottet har tagit del av det under föregående år påbörjade regionplanearbetet. Planeringsrådets verksamhetsplan för år 1971 bifogas betänkandet som bilaga. Planeringschefen har för utskottet uppgivit att informationen om planeringsarbetet icke kunnat givas i nödig utsträckning bl.a. på grund av knappa personalresurser. För att motverka missförstånd rörande och motvilja mot planeringen är det också enligt utskottets uppfattning betydelsefullt att så många som möjligt i ett tidigt skede får kännedom om planeringsåtgärderna. Endast därigenom kan ett förtroendefullt förhållande uppstå mellan planerarna och allmänheten. Det vore därför av särskild vikt att planeringschefen icke belastas med andra än för planeringen nödiga uppgifter.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet vördsamt föreslå,

att Landstinget måtte antaga landskapsstyrelsens förslag till inkomst- och utgiftsstat för landskapet Ålands enskilda medel under år 1971 med följande ändringar samt bemyndiga landskapsstyrelsen att upptaga för budgetens förverkligande erforderliga lån.

I N K O M S T E R.

	landskapsstyrelsens förslag	finansutskottets förslag
V. Övriga inkomster.		
2. Försäljning av vissa fastigheter och byggnader	42.000	36.000
6. Finansieringslån	897.508	890.508
Summa V kap.	1.065.508	1.052.508
Summa inkomster mk	3.756.218	3.743.218

U T G I F T E R.

2 Huvudtiteln. Undervisnings- och bildningsväsendet.		
8. Direktionsarvoden och resor (förslagsanslag)	1.400	1.400
13. Till landskapsstyrelsens disposition för skolan	2.200	2.200
(14. Avskrivningar (förslagsanslag)	13.000	+ -)
14. Anskaffande av inventarier till Ålands folkhögskola	19.900	19.900
Summa I kap.	246.220	233.220
II. Ålands handelsskola.		
1. Avlöningar:		
direktionsarvoden och resor	1.980	1.980
Summa 2 Huvudtiteln	524.239	511.239
Summa utgifter mk	3.756.218	3.743.218

Mariehamn, den 11 december 1970.

På finansutskottets vägnar:

Ordförande Folke Woivalin

Sekreterare Sune Carlsson.

Närvarande i utskottet: ordföranden Folke Woivalin, viceordföranden Harry Lindfors samt ledamöterna Bertel Söderlund, Georg Wideman och Runar Wilén.

Bilaga nr 2.
PLANERINGSBYRÅN
25.5 1970.

PROGRAM FÖR "STOMPLANEN".
1970-1971.

1. Bakgrund
   - 1.1 Tidigare utredningsverksamhet.
   - 1.2 Allmänna utvecklingstendenser.
   - 1.3 Målsättningen för stomplan.

2. Redovisning och ställningstaganden

2.1	Natur	a) geografiska förhållanden
		b) geologiska förhållanden
		c) naturvård
2.2	Ägorättsförhållanden	a) landskapet
		b) kommuner och församlingar
		c) enskilda
2.3	Befolkning	a) folkmängd
		b) befolkningsstruktur
		c) yrkesfördelning
2.4	Bosättning	a) bostadsbestånd
		b) boendeförhållanden
		c) lokalisering av tätbebyggelsen
2.5	Näringarna	a) jord- och skogsbruk samt fiske
		b) turism
		c) industri
		d) sjöfart
		e) handel
		f) tjänster
2.6	Trafik	a) mark-
		b) vatten-
		c) luft-trafik
2.7	Teknisk service	a) vatten
		b) avlopp
		c) avfall
		d) kraft

2.8 Samhällsstruktur a) administrativ indelning
b) kommunal indelning
c) kulturella verksamheter
d) sociala verksamheter

2.9 Rekreation

2.10 Skyddsområden a) naturtillgångar
b) naturskydd
c) kulturhistoriska skyddsobjekt

2.11 Sammandrag

3. Planens genomförande

3.1 Utbyggnadsetapper

3.2 Finansiering.